

Asia: VN/34558/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentteja rakentamislain muutoksista

Teräsrakenneyhdistys ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta

Teräsrakenneyhdistys ry kiittää lausuntopyyntöä ja mahdollisuudesta lausua näkemyksensä ehdotetusta luonnoksesta. Teräsrakenneyhdistys ei ota tässä vaiheessa kantaa kaikkiin luonnoksen pykäliin vaan keskittyy rakennusten vähähiilisyttä ja elinkaariominaisuuksia säänteleviin pykäliin

38 §. Rakennuksen vähähiilisyys

Teräsrakenneyhdistys ehdottaa, että ko. pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että rakennuksen ilmastaselvitys tulisi laatia ainoastaan niille uusille rakennuksille, joita koskevat hiilijalanjäljelle asetettavat raja-arvot. Tämä tarkoittaa, että ilmastaselvityksen laatimisvelvoite poistuisi mm. varastorakennuksilta ja siirtokelpoisilta rakennuksilta.

Teräsrakenneyhdistys pitää hyvänä, että jos rakennustyön aikana poikettaisiin 117 §:n 1 momentin mukaisesti suunnitelmasta, ilmastaselvitys olisi päivitettävä rakentamisen aikaisten muutosten (RAM) osalta vastaamaan toteutunutta rakennusta. Tämä on edellytys sille, että ”as-built” vaiheessa olevan rakennuksen hiilijalanjälki- ja hiilikädenjälkitiedot vastaavat toteutunutta rakennusta.

Teräsrakenneyhdistys ehdottaa hiilikädenjäljen täsmennystä siten että hiilikädenjälkitiedoissa ilmoitettaville nettomääräisille ilmastohyötyjen arvioinnille noudatetaan EN-standardeissa, EN 15804 (tuotetaso) ja EN 15978 (rakennustaso) olevia laskentasääntöjä. Tällä tarkoitetaan EN-standardien rakennuksen elinkaaren vaiheiden määrittelyssä moduulia D, jossa ilmoitetaan rakennuksen elinkaaren systeemirajauksen ulkopuolisia nettovaikutuksia, joita ei syntyisi ilman rakennuksen elinkaaren aikaisia prosesseja. EN 15978 tuoreen päivitysluonnoksen (prEN 15978:2024) mukaisesti hiilikädenjäljen osatekijöitä ei lasketa yhteen, eikä niitä myöskään

vähennetä hiilijalanjäljestä. On huomattava, että hiilikädenjälkikonseptia koskeva vaatimus on osana rakennusten energiatehokkuusdirektiivin päivityksen vaatimuksia (rakennustaso, 16655/23) sekä elinkaarilaskentaan lähtötietoa tuottavan EU:n rakennustuoteasetuksen vaatimuksia (st 5762/1/24 REV1), vaikka ko. termiä ei sinällään käytetäkään ko. EU-säädöksissä eikä EN-standardeissa.

39 §. Rakennuksen elinkaariominaisuudet

Teräsrakenneyhdistys pitää hyvänä, että samalla periaatteella kuin 38 §:n vaatimuksessa, jos rakennustyön aikana on 117 §:n 1 momentin mukaisesti poikettu suunnitelmasta, olisi materiaaliseloste päivitettävä vastaamaan toteutunutta rakennusta. Tämä on edellytys sille, että ”as-built” vaiheessa olevan rakennuksen materiaaliselostetiedot vastaavat toteutunutta rakennusta.

Teräsrakenneyhdistys ehdottaa, että rakennuksen materiaaliseloste laadittaisiin käytännössä osana rakennuksen ilmastaselvitystä tai omana dokumenttinaan, jonka funktiona olisi tuottaa tietoa vähintään kahdessa erittäin tärkeässä rakennussektorin kiertotalouden periaatteita mahdollistavassa tarkoituksessa:

1. edesauttaa uudelleenkäyttöön suunniteltujen rakennustuotteiden tarkoituksenmukaista hyödyntämistä
2. varmistaa, että rakennuksessa käytettyjen tuotteiden materiaalitiedot ovat käytettävissä rakennustuotteiden vaihtovaiheessa sekä rakennuksen purkuvaiheessa, mm. tulevia jätelain tulkintoja noudattaen

Materiaaliseloste voi toimia myös massapohjaisesti ilmastaselvityksen tulosten laadunvarmistajana.

Rakennuksen materiaaliseloste toimisi tärkeänä dokumenttina, joka ohjaisi jo suunnitteluvaiheessa rakennuksessa käytettäviä materiaalivalintoja kiertotalousperiaatteiden mukaiseksi ja edesauttaisi hyödyntämiseen kelpaamattomien rakennustuotteiden välttämistä.

2. Esityksen mukaan Ilmastaselvityksessä tulisi raportoida uuden rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Asetusvalmistelun helpottamista varten kysymme, tulisiko näkemyksesi mukaan vähähiilisyyсарviointi tehdä rakennukselle sekä rakennuspaikalle (rakennuspaikalla tarkoitetaan mm. rakennuksen perustuksia), vaikka hiilijalanjäljen raja-arvot on suunniteltu koskevan vain rakennusta?

Vastaus:

A: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää vain rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

B: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää rakennuksen sekä rakennuspaikan hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki

B

3. Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia arvioit esitetyillä muutoksilla olevan edustamasi tahon kannalta?

-

4. Kommentteja alueidenkäyttölain 57, 188 a ja 197 §:stä

-

5. Kommentteja ympäristönsuojelulain 156 b §:stä

-

6. Kommentteja laista viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympärisövaikutusten arvioinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta

-

Koivisto Timo
Teräsrakenneyhdistys ry - Timo Koivisto